

RECREATIEVE VOORZIENINGEN IN LELYSTAD 2012

juni 2012

LelyStadsPanel

Colofon

Dit is een onderzoeksrapportage gemaakt door:
Onderzoek en Statistiek

Te downloaden op www.lelystad.nl/onderzoek
onder de kop publicaties, burger- en panelpeilingen

Gemeente Lelystad
Onderzoek en Statistiek
Postbus 91
8200 AB Lelystad
T 0320 27 85 74
F 0320 27 82 45
e-mail: onderzoek@lelystad.nl

Voor feiten en cijfers en overige onderzoeks-
rapporten kunt u terecht op onze website:
www.lelystad.nl/onderzoek

Lelystad, juni 2012

Inleiding

Er is in Lelystad veel te doen op het gebied van recreatie. De helft van de bevolking zegt op dat gebied niets te missen. Maar dat betekent tegelijkertijd dat de andere helft dus wel een of meer recreatieve voorzieningen mist. Deze rapportage bekijkt welke inwoners gebruik maken van de bestaande voorzieningen en wat ze dan eventueel missen.

Belangrijkste recreatieve voorzieningen

Een tweetal vragen ging over de belangrijkste recreatieve voorzieningen waar men in Lelystad gebruik van maakt. De eerste betrof de voorzieningen waar men zelf of met het eigen gezin naartoe gaat, de tweede brengt in beeld waar men het vaakst naartoe gaat met mensen die op bezoek komen.

Wisenten in het Natuurpark

Tabel 1. Top 11 voorzieningen voor eigen gezin

	%
Bossen, meren en meer algemeen 'natuurlijke omgeving'	44
Fiets- en wandelpaden	38
Natuurpark	38
Bataviastad	37
Agoratheater	33
Winkelcentra	26
Oostvaardersplassen	17
Zuigerplasbos/-park	16
Kust/strand	13
Speeltuin, dierenweide, zorgboerderij	8
Sport algemeen, golf, motorsport	8

Voorzieningen 'voor eigen gebruik'

De 'bossen, meren en meer in het algemeen de natuurlijke omgeving' is door de meeste bewoners als een van hun top drie voorzieningen aangekruist. Andere voorzieningen die door minstens een op de drie zijn genoemd zijn de 'fiets- en wandelpaden', het 'Natuurpark', 'Batavia Stad' en het Agoratheater'.

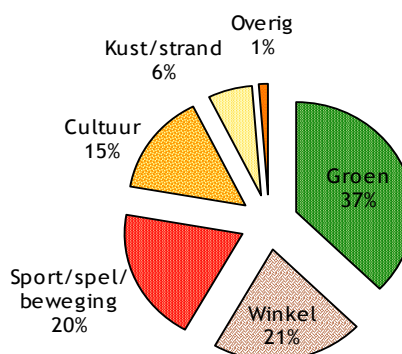
In tabel 1 is de top 10 te zien met de percentages mensen die dit als een van hun drie belangrijkste recreatieve voorzieningen noemde.

In deze tabel staan vrij veel voorzieningen op het gebied van 'groen', oftewel natuur. Dat blijkt nog duidelijker als de genoemde voorzieningen in een vijftal hoofdcategorieën wordt samengevoegd.

Grafiek 1 laat zien dat meer dan een derde van de Lelystedelingen de voorkeur aan 'groen' geeft.

Uit de analyse zijn voor elk van de vijf onderscheiden hoofdcategorieën specifieke kenmerken van de bezoekers te destilleren. Liefhebbers van 'groen' zijn vaker ouder en zonder thuiswonende kinderen. Een voorkeur voor 'winkelen' komt daarentegen eerder voor bij jongere volwassenen met kinderen en met een huishoudelijke inkomen onder modaal. Vergeleken met de 'winkelrecreanten' zijn 'sporters' in het algemeen van meer middelbare leeftijd met een inkomen rondom of boven modaal. De gebruikers van de 'culturele' voorzieningen

Grafiek 1. Verdeling recreatievoorkeur eigen gezin in hoofdcategorieën

zijn eerder jong (30 min) of oud (55 plus), zonder kinderen, hoger opgeleid en/of met een hoog inkomen. Tenslotte zijn de 'kust- en strandfanatici' vooral jong met weinig geld.

Tabel 2. Top 11 voorzieningen voor bezoek

	%
Batavia Stad	66
Natuurpark	51
Winkelcentra	25
Oostvaardersplassen	24
Bossen, meren en meer algemeen 'natuurlijke omgeving'	24
Bataviawerf, andere musea	18
Fiets- en wandelpaden	16
Kust/strand	14
Aviodrome	9
Zuigerplasbos/-park	9
Agoratheater	9

Voorzieningen voor bezoekers

Als het gaat om attracties waar men naartoe gaat met bezoekende familieleden of andere bekenden staat Batavia Stad duidelijk boven aan; 2 van de 3 inwoners zetten het in hun top 3. Net als bij de vorige peiling in 2007 volgt het Natuurpark; dat door de helft van de inwoners is aangekruist. Andere attracties lopen ver achter deze top 2, zoals hieronder in tabel 3 wordt getoond. Vele 'groen' en 'sport' attracties worden minder vaak genoemd dan bij gebruik voor eigen gezin, maar wellicht het meest opvallende verschil valt bij het Agoratheater te zien: 1 op de 3 noemt het voor gebruik van eigen gezien, en slechts 1 op de 11 bij bezoek.

Net als voor het eigen gezin, geldt ook hier dat bezoekers eerder op 'groen' worden getrakteerd door oudere inwoners, terwijl inwoners onder de 30 - en vooral die met een bescheiden portemonnee - hun bezoek vaker de 'winkelvoorzieningen' laten beleven. Bij een inkomen boven modaal is opnieuw 'cultuur' een optie bij bezoek; inwoners tot 40 jaar trakteren hun bezoekers vaker op 'sport, spel en beweging', terwijl het met name jonge mannen zijn die hun bezoek naar de 'kust/strand' brengen.

Tabel 3. Top 10 recreatieve voorzieningen en evenementen die men mist

	%
Gezelliger/mooier centrum, meer sfeer/ terrasjes	16%
Uitgaansgelegenheden: café, restaurant, disco	15%
Strand: meer/groter, schoner, naakt-	10%
Cultuur: concerten, musea, kunst	8%
Evenementen: bevrijdingsfeest, airshow, auto-/motorsport, muziek (zowel klassiek als modern) overdekt	8%
Meer (grotere diversiteit) winkelaanbod	8%
Extra (buiten-)zwembad, sauna	7%
Pret-, thema-, attractiepark, 'Vondelpark', soort Keukenhof	6%
Bioscoop	4%
Meer, bijzondere sportvoorzieningen (muv zwembad)	4%

Ingang van Batavia Stad

Ontbrekende recreatieve voorzieningen

Het is natuurlijk van belang om te weten welke voorzieningen men het belangrijkste vindt, maar voor de planning van toekomstige ontwikkelingen is het ook belangrijk om te weten waar het nog aan schort. Daarom is gevraagd welke recreatieve voorzieningen, bezienswaardigheden, attracties of evenementen men nog mist in en om de stad en op welke locatie. Een kleine helft (54%) geeft aan wel iets te missen. Het zijn eerder bewoners jonger dan 40 jaar, met thuiswonende kinderen en/of een boven modaal inkomen die recreatieve voorzieningen missen.

Tabel 3 laat de belangrijkste categorieën van gemiste voorzieningen zien. Bovenaan de 'verlanglijst' staan zaken die vooral te maken hebben met gezelligheid in het centrum van de

stad; een op de zes inwoners mist gezelligheid en/of bepaalde uitgaansgelegenheden in het Stads-

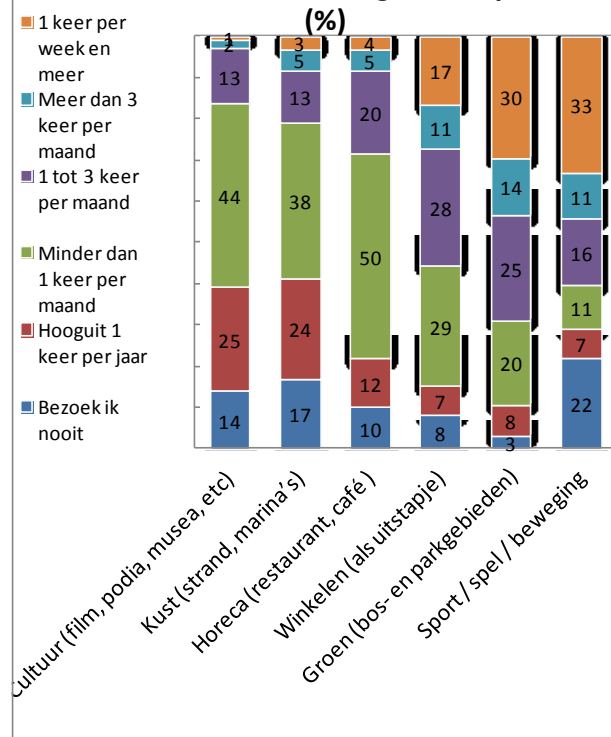
hart. Dit wordt ook weerspiegeld in de bevinding uit de analyse dat met name liefhebbers van ‘cultuur’ en ‘winkelen’ bepaalde recreatieve voorzieningen in de stad missen.

In 2007 is deze (open) vraag ook aan inwoners voorgelegd. Uit de vergelijking met wenspatronen van toen blijkt dat het aandeel inwoners die een extra zwembad in de stad verlangen ongeveer gehalveerd is. Vijf jaar geleden stond die behoefte nog bovenaan de top 10. Dit wil niet zeggen dat de behoefte aan waterrecreatie daalt, want het aandeel inwoners dat meer/betere strandvoorzieningen wenst is in vijf jaar verdubbeld.

Bezoekfrequentie recreatieve voorzieningen

Voor de zes onderscheiden hoofdcategorieën van recreatieve voorzieningen is geïnventariseerd hoe vaak men deze gebruikt. Uit grafiek 3 valt af te leiden dat de ‘Groen’ voorzieningen het meest intensief worden gebruikt: een grote meerderheid (69%) bezoekt ze minstens maandelijks terwijl slechts 3% van de inwoners ze nooit bezoekt. De sport voorzieningen worden ook vrij intensief gebruikt: een op de drie inwoners benut ze minstens een keer per week. Er is echter ook een relatief grote groep inwoners (22%) die de lokale sport voorzieningen nooit gebruikt. ‘Winkelen als uitstapje’ toont een vergelijkbare tegenstelling: circa een op de zes inwoners doet het wekelijks en circa een op de zes doet het (vrijwel) nooit. De andere drie onderscheiden recreatieve voorzieningen worden door slechts een relatief kleine groep inwoners intensief benut: culturele voorzieningen trekken een op de zes inwoners meer dan maandelijks, de kust voorzieningen een op de vijf, en de horeca meer dan een kwart (29%).

Grafiek 3: Frequentie gebruik recreatieve voorzieningen in Lelystad

Tabel 4: % inwoners dat bekend is met lokale festivals en evenementen; % dat ze afgelopen jaar heeft bezocht, en gemiddeld rapportcijfer door bezoekers toegekend.

Festival / Evenement	% Bekend	% Bezocht	Rapportcijfer
Nationale Oldtimerdag	97	46	7,9
Bataviahavendag	87	41	7,3
Kermis	96	32	6,0
Lelyfestijn	59	24	7,0
Kofferbakmarkt	78	19	7,0
HISWA Gebruikte Boten Show	75	16	6,9
Zeebodemoop	90	12	7,4
Batavia Regatta	50	8	6,6
Stadsdichtersdag	59	5	6,4

Bezoek aan festivals en evenementen

Naast recreatieve voorzieningen, die in principe het hele jaar door bezocht kunnen worden, kent Lelystad een aantal festivals en evenementen die slechts een of enkele dagen per jaar plaatsvinden. Men is een lijst met een negental van dergelijke evenementen voorgelegd met de vraag of ze van die evenementen gehoord heeft. Kenners zijn dan ook gevraagd of ze de evenementen het afgelopen jaar bezocht hebben. Bezoekers zijn dan gevraagd een rapportcijfer aan de festival/evenement toe te kennen. De antwoordpatronen zijn in tabel 4 samengevat.

Zeker driekwart van de panelleden is bekend met de meeste evenementen.

De ‘Batavia Regatta’, ‘Lelyfestijn’ en ‘Stadsdichtersdag’ zijn wat minder bekend, doch nog altijd

wel door een kleine meerderheid genoemd. Wat betreft daadwerkelijk bezoek spannen de 'Nationale Oldtimerdag' en 'Batavahavendag' de troon: ze trokken bijna de helft van de inwoners het afgelopen jaar. Ze worden met enige afstand gevolgd door de 'Kermis' en de 'Lelyfestijn', die circa een kwart van de inwoners trokken. Een kwart van de panelleden heeft geen van de negen evenementen bezocht; een op de vijf heeft 4 of meer bezocht. Het zijn vooral mensen uit meerdere persoons-huishoudens, wonend in de noordelijke stadsdelen, en met een opleiding op laag of middelbaar niveau, die geneigd zijn jaarlijks meerdere evenementen te bezoeken.

Met een gemiddeld rapportcijfer van 7,9 krijgt de 'Nationale Oldtimerdag' de meeste waardering van de panelleden; de 'Kermis' het minst met een 6,0. Slechts voor een paar evenementen zijn er duidelijke kenmerken aan te wijzen van inwoners met een afwijkend oordeel: de kermis krijgt onvoldoende rapportcijfers met name van jongeren (30 min), en inwoners met een lage inkomen e/o opleiding; de Lelyfestijn wordt meer gewaardeerd door vrouwen dan mannen, en door inwoners van nieuwe wijken ten opzichte van inwoners van bestaande wijken.

Rapportcijfers recreatieve waarde Lelystad

De recreatieve waarde van de gemeente Lelystad is door de deelnemers aan het onderzoek - bewoners van Lelystad dus - op twee manieren beoordeeld: voor de eigen inwoners en voor bezoekers. De gemiddelde rapportcijfers die hiervoor werden gegeven waren respectievelijk 6,9 en 6,7. Beide

Tabel 5. Rapportcijfers voor recreatieve mogelijkheden Lelystad

	Voor eigen inwoners	Voor bezoekers
Totaal	6,9	6,7
Geslacht		*
Man	6,8	6,5
Vrouw	7,0	6,8
Leeftijd	*	*
18 t/m 29	6,6	6,7
30 t/m 39	6,5	6,3
40 t/m 54	7,0	6,7
55 en ouder	7,1	6,8
Huishoudelijke situatie		
Alleenstaand	6,9	6,8
2 volwassenen / 0 kinderen	7,0	6,7
2 volwassenen met kind(eren)	6,8	6,6
1 ouder met kind(eren)	6,4	6,6
Netto huishoudelijke inkomen	*	
Minder dan €1.050 per maand	6,7	6,5
Tussen €1.050 en €1.400/maand	6,3	6,3
Tussen de €1.400 en €1.800/maand	6,9	6,8
Tussen de €1.800 en €3.100/maand	7,0	6,8
Meer dan €3.100 per maand	6,9	6,6

* Samenhang tussen verschil in persoonskenmerk en toegekend rapportcijfer is statistisch significant

rapportcijfers zijn gestegen ten opzichte van de vorige peiling in 2007, toen gemiddelden van 6,7 resp. 6,5 zijn toegekend. In tabel 5 zijn de gegeven cijfers uitgesplitst naar een viertal kenmerken.

Alle gemiddelde scores blijken tussen de 6,3 en de 7,1 te liggen. Belangrijke verschillen (aangegeven met een *) zien we vooral bij de verdeling naar leeftijd, waarbij de ouderen een hogere score aan de recreatieve waarde van Lelystad toekennen dan jongeren. Dit patroon was bij de vorige peiling in 2007 reeds zichtbaar. Ook opvallend zijn de relatief lage waardering door inwoners, die van een minimale inkomen moeten rondkomen. Voor de rest zijn de verschillen niet noemenswaardig.

Wel is er een verschil waarneembaar tussen de stadsbewoners die hebben aangegeven niets te missen op het gebied van recreatieve voorzieningen, bezienswaardigheden en dergelijke (gemiddeld rapportcijfer 7,3) en degenen die wel het een en ander missen (gemiddeld 6,6). Het gaat vooral om liefhebbers van 'winkelen': naarmate men een recreatieve voorkeur aan winkelen geeft, hoe lager de waardering voor

de recreatieve voorzieningen in Lelystad. Daarentegen stijgen de rapportcijfers naarmate men zich als liefhebber van 'groen' of 'sport' heeft geprofileerd.

Onderzoeksverantwoording

In februari 2012 is een peiling gehouden over de winkel- en de recreatieve voorzieningen in Lelystad. Hiervoor is het LelyStadsPanel benaderd met een vragenlijst. De respons bedroeg 73%. In totaal hebben 1.175 inwoners meegewerkt aan het onderzoek.

Meer uitgebreide onderzoeksverantwoording, de antwoordfrequenties, alsmede rapportages van delen over het 'beeld van Lelystad' en de winkelvoorzieningen zijn te vinden in andere rapportages van LelyStadsGeluiden (zie <http://os.lelystad.nl>)